

Et andet Sted, hvor der er store Nedsættelser paa Raamaterialier og Halvfabrikata, er Metalindustrien, men her er ogsaa at bemærke, at bortset fra Skibbygning, som faar sine uheldige Forhold hævede gennem dette Forslag, faar den, om jeg saa maa sige, højere Metalindustri egentlig ikke noget væsentligt Udbytte af disse Nedsættelser. Det er den mere raa og simple Industri, og det se De let, naar jeg f. Eks. henviser til en Udtalelse af Direktør Hagemann, som jo er baade radikal Venstremand og Frihandelsmand, saa vidt jeg ved, en Udtalelse, som faldt paa det nordiske Industrimøde i 1900. Han gjorde opmærksom paa, hvordan Værdien af et Stykke Smedejern steg, efterhaanden som det blev bearbejdet. Har det kostet 1 Kr. som Smedejern, faar det en Værdi af 2 Kr., forarbejdet til Hesteskø, af 3 Kr. til Traadstifter, 5 Kr. til Staal, 55 Kr. til Synaale, 600 Kr. til Knivblade og 50,000 Kr. til fine Urfjedre. Nu er det ligegyldigt, om disse Tal ere mer eller mindre rigtige, det er ikke saa meget det, det kommer an paa; det, det kommer an paa, er at vise, at jo højere man kommer op paa Industriens Omraader, des mere Arbejde indkorporeres der i Materialet, og des mindre Materiale bruger man, og des mindre Værdi for Fabrikationen faar denne Nedsættelse paa Raamaterialier, som, det skal jeg villigt indrømme, netop i Metalindustrien paa de simple Ting og paa Skibbyggeriet faar en betydelig Værdi. Jeg kan i Forbindelse med min Omtale af Metalvarerne nævne, at i en større københavnsk Maskinfabrik udgjorde hele Tolden paa Jern i Plader, Stænger og halvforarbejdet Jern ikke $\frac{1}{7}$ pCt. af den færdige Maskines Værdi. Saa maa vi ogsaa, naar vi omtale Tolden, erindre, at der er Told paa Raastoffer, som forhøjes, saaledes: Tobak, Kakaobønner og Silke; Silketolden vil ramme Galanterivarer føleligt. Vi maa fremdeles erindre, at der er en hel Række Fag og det vigtige Fag, jeg nævner Handskemagere, Skomagere, Skotøjsfabrikanter, Sadelmagere, Konfektionsfagene, Drejere, Karetmagere, Garvere, Pottemagere, Porcelæns- og Fajancefabrikker, Glasværker, Tændstikfabrikker, Olie- og Sæbefabrikker, Papirfabrikker, Bogbindere og flere, som ikke faa Tolden paa deres Raastoffer nedsat, og som altsaa under den nedsatte Beskyttelse maa tage Chancerne, som de hidtil have været for dem.

Inden jeg saa gaar over til at tale om den beskyttede Industri, vil jeg gerne

gøre nogle Bemærkninger til de historiske Antydninger, som den højtærede Finansminister kom med i sin Tale. Jeg blev glad, da jeg hørte, at den højtærede Minister begyndte at nævne historiske Eksempler, thi i det hele mener jeg, at man vanskeligt argumenterer bedre end med Historien, fordi det er jo selve Livet. Men er der et Omraade, paa hvilket det netop gælder om at se historisk, er det just paa Toldpolitikens Omraade, for om alle disse Teorier og alle disse Regnestykker ser man snart, naar man har arbejdet noget i den Branche, at de gælde i Grunden allesammen til Wandsbeck. Man kan læse Værker for Frihandelen og Værker for Beskyttelsen, teoretisk sat ud fra hinanden og meget ofte af fortræffelige Hoveder, der kunde anvende deres Tid bedre, og naar man er færdig med det, er man akkurat lige saa klog, som da man begyndte. Men en hel anden Sag er det, naar man tyer til Historien, naar man navnlig tyer til saadanne Lande, hvor Toldpolitikken fremstilles, om jeg saa maa sige, i Rendyrkning, altsaa f. Eks. England i Modsætning til Tyskland. England, hvor netop det økonomiske Synspunkt har været det ganske overvejende i Modsætning, siger jeg, til Tyskland, hvor mange andre politiske Momenter spille med ind. Men ser man paa et saadant Land som England og sammenstiller dermed den højtærede Finansministers Udtalelser, naar han siger, at det som Regel ved Indførelse af Protektionismen i de forskellige Lande har været Hensigten, at man vilde søge at øge Statskassens Indtægter, saa tillader jeg mig at sige, at hvis det ikke er en Fortalelse, saa er det ganske forkert. Fra første Begyndelse af har England indført Protektionismen med det almindelige bestemte Formaal at udvikle en Industri derigenem. Man begyndte jo der med Klædemanufaktur, og denne førte til en større Udvinning af Kul, Kulproduktionen fører igen ved det større og bedre Brændselsmateriale til en større Udsmeltning af Metaller, dernæst fører den til en Udvidelse af Kystfarten, der atter fører til en Udvidelse af Skibbyggeriet; den større Metaludvinning fører igen til en Udvikling af Metalarbejderne og ved Siden deraf staar igen Læderindustrien. Alle disse Industrier, som ere Hovedstammerne i den engelske industrielle Udvikling, op ad hvilke af den anden Industri lidt efter lidt er skudt i Vejret, er jo fremmet gennem den mest vidtdrevne Beskyttelse, som noget Land har kendt, — med den fuldstændig klare og bevidste Hensigt, netop